

---

## Auca de la Creu del Francès de Folgueroles

### Amb motiu del nou trasllat que tants anys ens ha costat

1. Si com a bon transeünt  
vas a peu a la Damunt,
2. pel poble de Folgueroles,  
on les coses no es fan soles,
3. toparàs amb una creu  
que és el nostre portaveu
4. d'una dramàtica història  
que perdura en la memòria:
5. un fet del mil vuit-cents nou  
que avui encara ens commou.
6. Aquí, dos veïns del poble,  
gent senzilla i de cor noble,
7. treballadors com qui més,  
en Godaiol i en Parés,
8. varen viure un greu tropell  
en què van deixar la pell
9. quan uns quants soldats francesos,  
venjatius i d'ira encesos,
10. els varen fer menjar sal  
—en duïen un gavadal—
11. amb què volien guardar  
la carn d'un porc, oh la là!,
12. que tenien amagada  
dins el bosc de la contrada,
13. a la balma de Torrents,  
com el més preuat dels béns.
14. És per això que, al lloc del crim,  
aquesta creu hi tenim,
15. que era de fusta primer,  
—vull dir en temps de Verdaguer
16. quan ell, petit, la falcava  
posant-hi pedres i grava—.
17. El segle vint, anys després,  
uns hàbils picapedrers
18. la creu varen renovar.  
La signa un Parés Llussà,
19. un besnét d'un dels dos morts,  
i encara remou records
20. com els de l'última guerra  
en què va anar a parar a terra.
21. Folguerolencs dell veinat  
i del lloc més allunyat:
22. celebrem que ha arribat l'hora  
de traslladar a l'altra vora
23. aquesta creu que al seu dia  
de lluny ens feia de guia,
24. perquè valorem com cal  
el patrimoni local.

*Joan Vilamala, 2026*